

Evanjelická spojená škola
Evanjelické gymnázium Juraja Tranovského, Komenského 10,
031 01 Liptovský Mikuláš

Web: www.esslm.sk *** E-mail: sekretariat@esslm.sk *** Tel.: +421 44 5621 951 *** Fax:
+421 44 5514 073

Vedenie a spravovanie bankového účtu

1. **Na čo potrebujete bežný účet?**
2. **Otvorenie a zrušenie bežného účtu?**
3. **Spravovanie bežného účtu.**

© Ing. Jana Mudroňová, Liptovský Mikuláš 2010.

1. Na čo potrebujete bežný účet?

- je základným nástrojom na vykonávanie platobného styku

- bežný účet zriadený v banke vám spoľahlivo a rýchlo zabezpečí domáci a zahraničný platobný styk a zároveň vám otvorí cestu k ďalším výhodným službám banky

- ▣ Ide o najbežnejší typ osobného bankového účtu. Na účet môžete ukladať peniaze a tiež z neho vyberať prostredníctvom bankomatov.
- ▣ S účtom môžu byť spojené niektoré ďalšie služby:
 - vydanie platobnej karty
 - dohodnutie kontokorentného úveru...

Bežný účet môžete použiť ako hlavný účet, z ktorého posielate platby a ďalšie prevody, napr. na svoj sporiaci účet.

- ▣ V súčasnej dobe existujú dve možnosti prístupu k službám spojeným s bežným účtom:
 - **Banky, ich pobočky** (ponúka osobný prístup k zákazníkovi),
 - **Internetové bankovníctvo**, s pomocou ktorého môžete účet riadiť na diaľku (je k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni).

Bežný účet ako nevyhnutnosť...

- ▣ Hneď ako začnete mať **pravidelný príjem**, je takmer povinnosťou založiť si bežný účet. Už len kvôli tomu, že vám to **značne uľahčí život**.
- ▣ A tiež je to praktickejšie, ak chcete **robiť pravidelné mesačné transakcie**, napr. prevod na sporiaci účet.
- ▣ Samozrejme môžete aj naďalej prevádzať všetky svoje **peňažné operácie v hotovosti** a peniaze schovávať pod matrac, ale **zahŕňa to veľa rizík a problémov**.

- ▣ V podstate existuje veľa vecí, ktoré vám vlastníctvo bankového účtu umožní. Môžete za veci a služby platiť bankomatovými kartami alebo bezhotovostným prevodom. A navyše, peniaze sú v banke oveľa bezpečnejšie ako u vás doma.
- ▣ Pochopiteľne nič nie je zadarmo, a tak si banky za služby spojené s bežným účtom účtujú poplatky. Preto je treba svoj účet strážiť a dávať pozor, či banka neúčtuje niečo iné ako by mala.

Spotrebiteľ, ktorý doteraz nemal účet a zamestnávateľ ho žiada o jeho zriadenie k poukazovaniu mzdy, má možnosť namiesto bežného účtu používať vkladnú knižku bez výpovednej lehoty, ktorá umožňuje pripisovanie platieb obdobne ako bežný účet a zároveň realizáciu hotovostných vkladov a výberov v pobočkách banky.

Rozdiely medzi typmi účtov

- ▣ Niektoré účty, ako napríklad bežný účet, slúžia len na základné finančné operácie a ponúkajú len základné služby. Aj keď takéto účty ponúkajú úročenie vkladov, spravidla býva veľmi malé, pretože to nie je ich hlavná funkcia. Existujú aj ďalšie typy účtov, ktoré ponúkajú niektoré výhody.

K dispozícii sú rôzne typy účtov, kde sú vaše vklady viac úročené.

- ▣ **Najľahšie dostupné** sú peniaze na sporiacich účtoch ponúkajúcich okamžitý prístup k vašim peniazom. Umožňujú vám uložiť ľubovoľnú čiastku ľubovoľne často. Bývajú spojené s určitým minimálnym prvým vkladom. Úročenie na týchto účtoch je niekoľkonásobne vyššie ako na bežnom účte.
- ▣ **Horšie dostupné** sú peniaze na termínovaných vkladoch. Peniaze sú na účte viazané na vopred stanovenú dobu alebo je ich výber možný až po určitej výpovednej dobe. Úročenie býva o niečo vyššie ako na bežnom účte.

- ▣ **Ďalšou formou** sú účty spojené s investíciou do cenných papierov, napr. prostredníctvom podielových fondov. Výpovedná doba nebýva príliš dlhá a úročenie je ešte vyššie ako na hore spomenutých typoch účtov. Určitým rizikom však môže byť to, že vklady do podielových fondov nemusia byť na rozdiel od bežných účtov poistené.

2. Otvorenie a zrušenie bežného účtu

Otvorenie osobného bankového účtu

- ▣ Ktokoľvek môže v banke, ktorú si vyberie, požiadať o otvorenie bankového účtu. Výnimočne sa banka môže zdráhať otvoriť účet osobe, ktorá má nesplatené dlhy alebo ktorá vyhlásila bankrot, prípadne takým osobám môžu otvoriť len bežný alebo sporiaci účet.
- ▣ **Prostredníctvom bežného účtu môžete:**
 - robiť platby z účtu
 - vyberať hotovosť z bankomatu
 - platiť zloženky a.i.
- ▣ Tento typ účtu chráni tých, ktorí nemajú pravidelný príjem, pred úplným vylúčením z každodennej ekonomickej aktivity.

Podľa zákona musí banka overiť:

- ▣ že žiadateľ je právne spôsobilý účet otvoriť
totožnosť žiadateľa
adresu žiadateľa
záznamy o nesplatených dlhoch.
- ▣ Obvykle banka žiada o predĺženie druhého dokladu, t.j. pasu, vodičského preukazu a pod. V rôznych krajinách sa požiadavky líšia podľa národných predpisov.
- ▣ V prípade, že o otvorenie účtu žiada osoba mladšia ako 18 rokov, je treba splniť zákonom stanovené podmienky, ktoré sa v rôznych krajinách líšia.

Čo dokáže Osobný účet?

- ▣ Myslí na vaše pravidelné platby za vás, ako mu prikážete trvalými platobnými príkazmi či súhlasmi s inkasom.
- ▣ Platí za vás jednorazové príkazy zadané cez elektronické služby.
- ▣ Nahradí vám peňaženku, lebo hotovosť si môžete kedykoľvek vybrať v najväčšej sieti bankomatov a bánk na Slovensku a v zahraničí.
- ▣ Umožní vám platiť platobnou kartou na Slovensku aj v zahraničí.
- ▣ Požičia vám, keď potrebujete peniaze.
- ▣ Šetrí váš čas a oslobodí vás od návštevy banky, lebo máte k dispozícii elektronické bankovníctvo.
- ▣ Informuje vás o obratoch na vašom účte formou SMS správy, e-mailu alebo výpisu z účtu.

Otvorenie účtu v inej krajine EÚ: základné požiadavky

- ▣ V každej krajine EÚ sú bankové služby poskytované na základe dohody medzi bankou a klientmi. Spotrebitelia si môžu vyberať banku a banky môžu odmietnuť otvoriť účet.
- ▣ Teoreticky neexistujú žiadne konkrétne požiadavky a otvorenie účtu by malo byť ľahké.
- ▣ No nie je možné otvoriť si účet v banke bez osobného dokladu, budete preto musieť predložiť nasledujúce doklady:
 - doklad totožnosti, **občiansky preukaz alebo pas**,
 - doklad uvádzajúci **adresu vášho bydliska**,
 - prípadne bankové údaje** z banky vašej domácej krajiny, ktoré potvrdia, že nemáte nesplatené dlhy.

Otvorenie účtu v inej krajine EÚ: výhody

- ▣ Na otvorenie účtu v krajine EÚ môžete mať rôzne dôvody, napríklad:
 - **vyššie úročenie vkladov** na bežnom účte, ktoré nie je dostupné vo vašej krajine,
 - **nižšia úroková sadzba** pri úvere,
 - **diverzifikácia** vašich investícií a zvýšenie výnosov,
 - **umiestnenie kapitálu alebo platby** (najmä ak je tamojšia mena iná ako u vás doma).

Otvorenie účtu v inej krajine EÚ: nevýhody

- ▣ Aby ste sa vyvarovali nepríjemných prekvapení, treba si uvedomiť nasledujúce možné prekážky:
- ▣ **jazyková bariéra**, ktorá môže nie len sťažiť vašu komunikáciu s bankou, ale aj spôsobiť, že zle porozumiete uzatváranej zmluve,
fyzická vzdialenosť medzi vami a bankou môže byť na škodu, aj keď rozvoj informačných technológií môže tento problém odstrániť,
zmluva s bankou sa riadi legislatívou krajiny, v ktorej sa uzatvára; je dobré sa informovať o národných predpisoch a dozorných orgánoch,
treba si uvedomiť, že v krajinách **mimo Eurozóny sa platia poplatky za menové prevody**.
- ▣ V prípade bankrotu zabezpečuje európska smernica 94/19/ES záruku až do výšky 20 000 EUR všetkým majiteľom účtov. Ak ide o menšiu čiastku, kompenzácia za vklady by mala byť 90 a viac percent.

Ako sa rušia účty

Pri rušení alebo prevode účtu sa riadte nasledujúcimi krokmi:

- ▣ **Otvorte si nový účet:** Povedzte vašej novej banke, že prechádzate od inej banky, aby vám s prechodom mohli pomôcť. Nezabudnite požiadať o prevod prípadných úverov, kontokorentov a ďalších záväzkov - svoje záväzky musíte v pôvodnej banke uhradiť. A potom počkajte, kým bude váš účet pripravený, aby ste ho mohli začať používať.

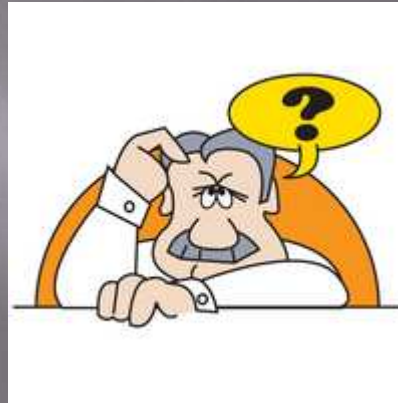
- ▣ **Nastavte si platby:** Urobte si zoznam trvalých príkazov a inkasných platieb, ktoré chcete previesť na nový účet, spolu s dátumami jednotlivých platieb. Niektoré banky v zahraničí dokonca umožňujú automaticky previesť trvalé príkazy a inkasné platby z predošlej banky. Presmerujte zasielanie vašej výplaty: Čo je najdôležitejšie, informujte svojho zamestnávateľa o čísle svojho nového účtu, aby vám naňho mohol posilať výplatu. Ak máte na svoj účet smerované ďalšie platby (napr. výnosy z investícií), nezabudnite ich tiež nechať zmeniť.

- ▣ **Zrušte svoj starý účet:** Hneď ako je váš účet pripravený (obvykle hneď po založení, no aj tak musíte ešte nejaký čas počkať na novú platobnú/kreditnú kartu) a vaše platobné príkazy a predchádzajúce platby boli úspešne prenesené a presmerované, môžete zrušiť svoj účet tým, že **osobne navštívite alebo písomne informujete svoju doterajšiu banku.**

A nakoniec nezabudnite pôvodnej banke vrátiť bankomatové karty, prípadne nepoužité šeky a pod.

Od 1.3. 2010 na základe Smernice o platobných službách nesmú banky v žiadnej krajine EÚ od svojich klientov vyžadovať poplatok za zrušenie účtu. Pokiaľ banka klientovi viedla účet aspoň 1 rok, má klient možnosť zmeniť banku bez poplatkov. Toto sa netýka poplatkov za zrušenie inkás, alebo iných produktov.

3. Spravovanie bežného účtu

- ✓ Šekové operácie: ako ovplyvňujú môj účet?
- ✓ Možnosti prečerpania účtu - je taká možnosť aj pre mňa?
- ✓ Moja banka mi posielala výpis z účtu; čo by som o tom mal vedieť?

Šekové operácie: Ako ovplyvňujú môj účet?

V tejto sekcii:

- ▣ Čo je dátum splatnosti/ dátum odpísania?
- ▣ Ako funguje spracovanie platieb?
- ▣ Sledujte zostatok na svojom účte
- ▣ Dátum odpísania pri zahraničných šekoch a prevodoch

Čo je dátum splatnosti/ dátum odpísania?

- ▣ **Banky majú povinnosť** informovať majiteľa účtu o tom, kedy peňažná operácia skutočne prebehla a kedy sa peniaze na vašom účte skutočne objavia, prípadne kedy sú odčítané.
- ▣ **Dátum splatnosti** je dátum, kedy bola operácia požadovaná (napr. zadaný príkaz na úhradu alebo urobená platba bankomatovou kartou).
- ▣ **Dátum odpísania** je dátum, kedy banka skutočne odpočíta odchádzajúcu platbu z vášho účtu alebo pripočíta prichádzajúcu platbu.
- ▣ Tieto dátumy môžu byť totožné, pri prevode medzi rôznymi bankami sa môžu líšiť o jeden až dva dni.

Ako funguje spracovanie platieb?

Dátum splatnosti funguje jednoducho:

- ▣ Ak smeruje na váš účet prichádzajúca platba, banka, ktorá používa systém s dátumom splatnosti a odpísania, pripíše peniaze na váš účet do dvoch dní od zadania operácie. Pri spracovaní odchádzajúcej platby banka, ktorá používa systém s dátumom splatnosti a odpísania, odpíše peniaze z vášho účtu ešte v ten deň, ale na účet príjemcu prídu do dvoch dní od zadania operácie.
- ▣ Na účte, z ktorého platba odchádza, musí byť dostatočné množstvo peňažných prostriedkov, alebo možnosť jeho prečerpania. V opačnom prípade banka nemusí platbu uskutočniť. Ak sú chýbajúce peňažné prostriedky na účet dodané behom nasledujúcich dvoch pracovných dní, platba sa uskutoční dodatočne.

Sledujte zostatok na svojom účte

- ▣ V dobe medzi dátumom splatnosti a dátumom odpísania pracujú peniaze pre banku, a tá z nich získava úrok.
- ▣ Sledujte zostatok na svojom účte a **nezabúdajte** na rozdiel medzi dátumom splatnosti a dátumom odpísania, aby sa vám nestalo, že sa kvôli času medzi týmito dátumami **dostanete do mínusu**, za čo si banka bude účtovať poplatok. V takomto prípade by sa mohlo stať, že vám banka **odmietne spracovať ďalšiu operáciu**, napr. príkaz na úhradu.

Dátum odpísania pri zahraničných šekoch a prevodoch

Existujú dve metódy, ktoré banky používajú:

- ▣ Ak ide o šek na relatívne malú čiastku, alebo máte príslušnú zmluvu s bankou, bude vám môcť šek spracovať. Ten bude pripísaný na váš účet okamžite a vy si budete môcť hneď vybrať peniaze. Banka však zaňho dostane platbu až o dva - tri týždne, za čo si môže strhnúť úrok.
- ▣ Druhou možnosťou je, že banka šek vyrovná vašim menom. Zašle ho do zahraničnej banky na preplatenie a čiastka bude na váš účet pripísaná potom, ako príde zo zahraničnej banky. To môže trvať aj niekoľko týždňov.

Cezhraničné prevody:

- ▣ Smernica Rady 97/5/ES požaduje, aby **finančné inštitúcie informovali klientov o dobe na spracovanie a o používaní dátumov splatnosti pri kreditných operáciách**, Musí uviesť dobu, ktorú potrebuje na urobenie prevodu.
- ▣ **Ak nie je táto doba dodržaná a peniaze neprídu včas na cieľový účet do 5+1 pracovných dní** banky od obdržania príkazu k cezhraničnému prevodu, musí banka vyplatiť náhradu škody.
- ▣ No ak banka, do ktorej platba smeruje, preukáže, že **oneskorenie vzniklo u odosielateľa alebo u príjemcu, náhrada škody sa nevypláca.**